

[Formanden]

(RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om et teknologiakademi.
(Lovforslag nr. L 163).

Medlemmer af folketinget Birgith Mogensén (CD), Mimi Jakobsen (CD) og Arne Melchior (CD) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand.
(Lovforslag nr. L 164).

Medlemmer af folketinget Lone Dybkjær (RV), Bolvig (RV), Janne Normann (RV) og Niels Helveg Petersen (RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om medeje for de ansatte.
(Beslutningsforslag nr. B 57).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Energiministeren (Poul Nielson):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om regulering af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund.
(Lovforslag nr. L 155).

Forslag til lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat.
(Lovforslag nr. L 156).

Forslag til lov om køberet for staten til flydende kulbrinter.
(Lovforslag nr. L 157).

Ved regeringens tiltrædelse understregede statsministeren i sin redegørelse den 6. november 1979, at vilkårene for den økonomiske politik er fundamentalt ændret af de sidste års udvikling i den internationale økonomi som følge af vanskeligheder med olieforsyningen efterfulgt af gentagne prisstigninger for energiprodukter. Specielt vedrørende olieforsyningsområdet anførte statsministeren følgende:

»For yderligere at fremme anvendelsen af indenlandsk produceret energi vil regeringen indlede forhandlinger med Dansk Undergrunds Consortium for at skabe sikkerhed

for, at danske undergrundsforekomster kortlægges bedst muligt, og at indvindingen resulterer i en øget forsyningssikkerhed for Danmark. I denne forbindelse vil regeringen søge skabt grundlag for anlæg af en statslig olierørledning.

Strukturændringerne på det internationale oliemarked har mindsket de store olieselskabers andel i det samlede udbud af råolie og har nedsat fleksibiliteten i forsyningssystemet. Også denne udvikling må give anledning til overvejelser om behovet for en udbygning af olielagre og for en statslig indsats i olieforsyningen.«

Den 22. februar 1980 overgav regeringen en anmodning til skibsreder Mærsk Mc-Kinney Møller om, at der indledtes forhandlinger med Dansk Undergrunds Consortium om ændringer i A. P. Møllers eneretsbevilling og om anlæg af en olierørledning. Disse forhandlinger stod på, indtil skibsreder Mærsk Mc-Kinney Møller den 12. december 1980 skriftligt tilkendegav, at bevillingshavernes senest fremsatte tilbud af 10. december 1980 indeholdt alt, hvad man havde at tilbyde, og at man kunne henholde sig til dette. Herefter måtte regeringen konstatere, at det ikke var muligt at nå til en forhandlingsløsning.

Vedrørende såvel indholdet af regeringens forhandlingsoplæg som forløbet af forhandlingerne og situationen omkring forhandlingernes afslutning henvises til min skriftlige redegørelse til folketingets energipolitiske udvalg af 17. december 1980.

Folketingets partier modtog på et møde i statsministeriet den 16. december 1980 en samlet redegørelse fra regeringen om sagens stilling, og på en række møder den 8. og 9. januar 1981 fremlagde regeringen over for partierne enkeltvis sit oplæg til den kommende lovgivning.

De 3 hermed fremsatte lovforslag følger i deres indhold linierne i oplægget fra begyndelsen af januar og svarer således stort set til regeringens oprindelige forhandlingsudspil af 22. februar 1980 med de ændringer, der er skønnet rimelige i betragtning af, at ændringerne i bevillingshavernes vilkår nu må ske ved lov.

Ændringen af de vilkår, under hvilke bevillingshaverne ifølge lovforslagene skal udøve deres virksomhed, må anses som en regulering af bevillingshavernes rettigheder af en sådan karakter, at ordningen ikke medfører

[Energiministeren]

krav på erstatning efter grundlovens § 73. Ændringerne gennemføres som led i en samlet nyordning af vilkårene for efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund. Der skal i denne sammenhæng særligt henvises til den i regeringens lovprogram bebudede revision af lov nr. 181 af 8. maj 1950 om efterforskning og indvinding af råstoffer i kongeriget Danmarks undergrund. Lovforslag herom vil blive fremsat i løbet af februar måned.

I lys af denne generelle regulering og ajourføring af vilkårene for efterforskning og indvinding af råstoffer i undergrunden er det naturligt, at også hele spørgsmålet om beskatningen af fortjenesterne ved indvinding af råstoffer, der har været genstand for særlige prisstigninger, tages op. Det er derfor regeringens hensigt straks i begyndelsen af folketingsåret 1981-82 at fremsætte lovforslag om en mere tidssvarende beskatning af indkomster ved olie- og gasindvinding med virkning for indkomster indtjent efter 1. januar 1982.

En sådan lovgivning vil blive generelt udformet, således at den kommer til at omfatte såvel nuværende som kommende deltagere i olie- og gasproduktion på dansk område. Ved udformningen af denne lovgivning vil det være naturligt at tage udgangspunkt i de moderne lovgivninger på dette område, som er gennemført hos vore naboer i Nordsøen, Norge og England.

Formålet med den kommende skattelovgivning på det her omtalte område er at sikre samfundet en betydelig andel af de fortjenester, man i fremtiden må forvente indtjent ved olie- og gasproduktionen på dansk territorium – fortjenester, der ville være ganske ude af niveau med det øvrige erhvervslivs indtjening pr. investeret krone.

Regeringen har på dette tidspunkt dog ikke lagt sig fast på, hvor stor den offentlige andel – den såkaldte Government Take – af overskuddet ved olie- og gasproduktion skal være.

Om de enkelte af de nu fremsatte lovforslag skal nærmere bemærkes følgende, idet der i øvrigt henvises til lovforslagene og bemærkningerne hertil:

Forslag til lov om regulering af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund har til formål gennem en regulering af eneretsbevil-

lingen til efterforskning og indvinding af kulbrinter i undergrunden at tilvejebringe et nyt grundlag, på hvilket denne virksomhed fremtidig kan udøves, samtidig med at bevillingshavernes rettigheder i rimeligt omfang oprettholdes. Herigennem kan der skabes klarhed over, hvilke indenlandske energiforsyningsmuligheder i form af olie og naturgas der består, med henblik på en øget indvinding til sikring af forsyningerne af olie og naturgas og forbedring af betalingsbalancen over for udlandet. Lovforslaget angiver takten for en fremskyndet tilbagelevering af arealer – 50 pct. den 1. januar 1982, 25 pct. den 1. januar 1983 og resten den 1. januar 1985 – og præciserer, hvilke arealer eneretten bevares til, nemlig fire kategorier af konstaterede forekomster af kulbrinter, spændende fra felter, hvorfra der allerede sker indvinding, til arealer, hvor bevillingshaverne ved boring har påvist forekomster, men hvor yderligere undersøgelser er nødvendige for at vurdere disse nærmere.

Forslag til lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat har til formål gennem anlæggelsen af rørledningen at fremskynde og øge indvindingen af råolie og kondensat fra felter i den danske del af Nordsøen og at tilvejebringe en i transport- og miljømæssig henseende fordelagtig ilandføring. Lovforslaget skaber baggrunden for den nødvendige finansiering af anlæggelsen og driften af rørledningen. Det er hensigten at lade Dansk Olie & Naturgas A/S eller et af dette oprettet datterselskab stå for anlæg og drift.

Forslag til lov om køberet for staten til flydende kulbrinter har til formål at sikre en fast organiseret og for samfundet betryggende udformet anvendelse af vore egne energiresourcer, idet lovforslaget i lighed med, hvad der gælder i en række andre lande, sikrer staten køberet til op til halvdelen af de producerede flydende kulbrinter. Det fastslås, at prisen skal være en rimelig markedspris.

Regeringen har overvejet, hvorvidt det ville være påkrævet i lovforslaget om køberetten at medtage regler om tilbagekaldelse af bevillingen i tilfælde, hvor en bevillingshaver nægter at efterkomme en afgørelse om levering til staten. Man har imidlertid fundet det mere rimeligt at tage dette spørgsmål op generelt i forbindelse med den forestående re-

[Energiministeren]

vision af undergrundsloven, idet der i lovforslaget om undergrundsloven agtes medtaget bestemmelser om en statslig køberet til indtil halvdelen af dansk produceret olie. Regeringen har i øvrigt fundet det nødvendigt nu at fremsætte lovforslaget om køberet til flydende kulbrinter, der indvindes i henhold til bevilling efter undergrundsloven af 1950, da det først kan være afklaret, hvilken udformning køberetten vil få, efter vedtagelsen af den nye undergrundslov. Afhængigt af udformningen af den kommende undergrundslov vil køberetten i henhold til det i dag fremsatte lovforslag kunne blive erstattet af den nye undergrundslovs bestemmelser herom.

Også bestemmelser i rørledningsloven vil helt eller delvis kunne erstattes af bestemmelser i den nye undergrundslov, men også på dette punkt har regeringen ment det nødvendigt nu at fremsætte et særligt lovforslag herom.

Det er regeringens opfattelse, at udviklingen i oliepriserne såvel som det usikre perspektiv, der tegner sig med hensyn til den internationale forsyningssituation, nødvendiggør gennemførelsen af de ændringer, der er lagt op til med de hermed fremsatte 3 lovforslag.

Med disse bemærkninger fremsættes lovforslagene til folketingets velvillige behandling.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter.

(Lovforslag nr. L 158).

I 1978 underskrev Danmark en revideret tekst af den internationale konvention af 1961 om beskyttelse af plantenyheder, der til daglig kaldes UPOV-konventionen.

Lovforslaget tilsigter at gøre det muligt for Danmark at ratificere den reviderede konvention. Kun på et enkelt punkt kræver de foretagne ændringer af konventionen ændring af den danske lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter. Hidtil har forædlerrettighederne vedrørende en plantenyhed ikke kunnet beskyttes, såfremt nyheden med forædlerens tilladelse har været forhandlet i et andet land i mere end fire år, før

nyheden anmeldes til nyhedsregistrering i Danmark. Efter den reviderede konvention er dette tidsrum forlænget til seks år for træer.

Den reviderede konvention træder i kraft, når i alt fem stater har ratificeret den, og der må derfor skabes mulighed for, at de ændrede danske regler kan træde i kraft med virkning fra samme tidspunkt, jfr. forslaget til ændring nr. 1.

Forslaget tilsigter endvidere en forlængelse af de perioder, i hvilke forædlerrettighederne for generativt forædlingsmateriale er beskyttet (ændring nr. 2). Dette forslag må ses på baggrund af, at man ved fastsættelsen i 1962 af de gældende beskyttelsesperioder af forsigtighedsgrunde holdt sig til konventionens minimumsperioder. De indhøstede erfaringer viser imidlertid, at disse perioder er for korte, idet forædlerne ikke i alle tilfælde opnår den fornødne mulighed for gennem licensopkrævning hos producenterne for benyttelsen af plantenyhederne at få rimelig dækning for forædlingsomkostningerne. Da dette vil kunne føre til en uønsket svækkelse af forædlerens interesse i at udøve forædlingsvirksomhed, foreslås disse perioder nu forlænget, således at de svarer til de perioder, der er gældende i andre lande inden for UPOV-konventionen.

For så vidt angår vegetativt formerede planter har en forlængelse af beskyttelsesperioden imidlertid vist sig at frembyde særlige problemer, der kræver en nærmere afklaring. Disse problemer vil blive taget op i forbindelse med en mere gennemgribende gennemgang af forædlerbeskyttelsessystemet. Med henblik herpå agter jeg at nedsætte et udvalg med deltagelse fra de interesserede organisationer m. fl.

På nuværende tidspunkt foreslås derfor alene gennemført regler, der giver mulighed for at forlænge beskyttelsesperioden for de vegetativt formerede plantenyheder, der ellers ville blive slettet af nyhedsregistret i den mellemliggende tid.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, anbefaler jeg forslaget til tingets velvillige behandling.

Fiskeriministeren (Hjortnæs):

Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte: